

พระบรมราชานุสาวรีย์

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระปิยมหาราช

รัฐธรรมนูญ

และอธิปไตยแก่ประชาชนชาวไทย

เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2475

เป็นที่ทราบกันอยู่ดีแล้วว่า
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

ได้ทรงยินยอมให้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง
จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบ
ประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ภายใต้
รัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ และทรงลง
พระปรมาภิไธยใน “พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครอง
แผ่นดินสยามชั่วคราว” เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๔๗๕

ต่อมาเมื่อ วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๔๗๕ เวลา ๑๐
นาฬิกา ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน
รัฐธรรมนูญฉบับแรก ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

“จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าเหนือ
กระหม่อม สั่งให้ตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
สยาม ประสิทธิ์ประสาท ประกาศพระราชทานแก่
ประชากรของพระองค์ ให้ดำรงอิสสรธิปไตย โดย
บริบูรณ์ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป”

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณ นานัปการ และต่อมายัง
ปรากฏในพระราชหัตถเลขาตอนหนึ่ง ความว่า :-

“ข้าพเจ้าพร้อมที่จะสละอำนาจ ซึ่ง
ข้าพเจ้ามีอยู่แต่ก่อนให้แก่ประชาชนทั่ว ๆ ไป
แต่ข้าพเจ้าไม่ยอมสละให้แก่บุคคล หรือคณะ
ใด ๆ เพื่อที่จะใช้อำนาจนั้น ด้วยสมบูรณาญา
สิทธิ โดยไม่พึงเสียวงอันแก่จริยบองประชาชน”

ดังนั้นจึงได้มีสมาชิกรัฐสภาในสมัยต่าง ๆ ประร
กกันที่จะสร้าง

พระบรมราชานุสาวรีย์

ขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติของพระผู้พระราชทานอธิปไตย
แก่ปวงชนชาวไทยและพระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับแรก
โครงการนี้ได้รับความสนับสนุนเป็นอันดี ทั้งจากรัฐบาล
และสมาชิกรัฐสภา จึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ
ขึ้นดำเนินการ และนายกรัฐมนตรี้ได้มีบันทึกว่า

“คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๑๔
มิถุนายน ๒๕๑๗ ลงมติเห็นชอบด้วยในการสร้างอนุสาวรีย์
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ บริเวณพระที่นั่ง
อนันตสมาคม โดยมอบให้สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาเป็น
เจ้าของเรื่อง สำหรับเงินควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมสร้าง
และรัฐบาลจะช่วยเหลือสมทบตามกำลังเงินงบประมาณ”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรม
ราชานุญาต ให้ใช้ที่ดินบริเวณด้านทิศตะวันออก ของ
องค์พระที่นั่งอนันตสมาคม เป็นสถานที่สร้างพระบรม-
ราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

และ

พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้สร้างเหรียญ
พระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อ
มอบให้แก่ผู้มีจิตศรัทธา บริจาคเงินสมทบทุนสร้าง
พระบรมราชานุสาวรีย์ สำหรับนำไปสักการะบูชา

ด้านหน้า

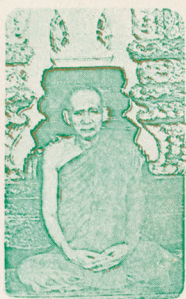
ด้านหลัง

กรมศิลปากร

ออกแบบ

กรมธนารักษ์

ดำเนินการสร้าง

เมื่อสร้างเสร็จแล้วได้นำเข้าพิชปลูกเสก
ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
โดยมี

สมเด็จพระญาณสังวร

เป็นประธาน

บัดนี้ งานสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ได้เริ่มต้นแล้ว

โดยการดำเนินงานของ

กรมศิลปากร

และ

กรมโยธาธิการ

โดยมีเป้าหมายที่จะให้แล้วเสร็จ ใน

วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๒๒

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

จึงขอชักชวน พี่น้อง ชาวไทย ที่ระลึกถึง พระมหา
กรุณาธิคุณของ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
พระผู้พระราชทานรัฐธรรมนูญ และอธิปไตยแก่ปวงชน
ชาวไทยทั้งมวล

ร่วมมือกันบริจาคเงิน

สมทบทุนสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์

ได้ตั้งแต่นี้

สถานที่รับบริจาคเงินสมทบทุน
สร้างพระบรมราชานุสาวรีย์
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

และ

ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

เหรียญสมนาคุณ

ชนิดที่ ๑

ทำด้วยทองคำ

ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๕ มม.

มอบให้แก่ผู้บริจาคเงินไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท

ชนิดที่ ๒

ทำด้วยเงิน

ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๕ มม.

มอบให้แก่ผู้บริจาคเงินไม่ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท

ชนิดที่ ๓

ทำด้วยเงิน

ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๕๕ มม.

บรรจุในกล่องใหม่ไทย

มอบให้แก่

องค์กร โรงเรียน หมุ่คณะ บริษัท ห้างร้าน ชนาคาร ฯลฯ

ที่บริจาคเงินไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท

ชนิดที่ ๔

ทำด้วยโลหะผสม

ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๕ มม.

มอบให้แก่ผู้บริจาคเงินไม่ต่ำกว่า ๕๐ บาท